

Dokumentin sisältö

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2017

-1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
-2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi
-3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2018

-4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset
-5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
-6 Hyvinvointisuunnitelma

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

-7 Suunnitelman laatijat
-8 Suunnitelman hyväksyminen

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2017

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Tuusniemellä oli asukkaita vuoden lopussa 2597 (vuotta aiemmin 2643). Lapsia syntyi 11 (13). Kokonaisuutos väkiluvussa oli -48. Yli 65 vuotta täyttäneitä oli 860, joka on 33 prosenttia koko kunnan väestöstä. Huoltosuhde oli v. 2017 tilaston mukaan 78,7 (76,8) kun se on Pohjois-Savossa 63,5 (61).

0-14 -vuotiaita tuusniemeläisiä on 286, tämä on noin kymmenellä lapsella vuosittain pienenevä luku. Suurimmat ikäluokat ovat nyt 60-64 vuotiaita, heitä on 286. Noin 45-55 henkilön suuruisia ovat kaikki ikäluokat väliltä 50-75 -vuotta.

Tuusniemellä työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 160 henkilöä, muutos vuoteen 2016 oli -9 henkilöä. Avoimia työpaikkoja paikkakunnalla oli 6 kappaletta. Kaikkiaan työvoimaa oli joulukuussa 1 025 henkilöä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli näin ollen 15,6 %, mikä oli Pohjois-Savon kunnista korkein. Työttömistä miehiä oli 93 ja naisia 67. Alle 25-vuotiaita 9, yli 50 vuotiaita 86, pitkäaikaistyöttömiä 48, vammaisia ja pitkäaikaissairaita 31. Kun verrataan v. 2016 työttömyysastetta, joka oli 16,2 %, näyttää yksinkertaistettuna siltä, että prosentti on pienentynyt, koska joulukuussa 2017 se oli 15,6 %.

Kunnan väestökehitykseen kytkeytyvät elinvoimamittarit osoittavat pääsääntöisesti heikkenevää trendiä. Kunnan asukasluku jatkoi jo pitkään ollutta laskusuuntaa. Väestön ikärakenne on useita vuosia ollut ikääntyvä ja tämä kehitys jatkui myös vuonna 2017. Kun lisäksi työllisten määrä kunnassa väheni, jatkoi taloudellinen huoltosuhde heikkenemistään. Kunnan elinvoiman heikkenemisen katkaiseminen ja kääntäminen kasvavalle uralle on koko kunnan tulevaisuuden kannalta keskeinen asia. Tähän asiaan tulee kiinnittää kunnan toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa erityistä huomiota.

Kunnan verorahoitus (sekä verotulot että valtionosuudet) alenivat lievästi edellisvuodesta. Tästä huolimatta kunnan vuosikatteen laskeminen taittui ja kääntyi lievään nousuun. Toisaalta vuosikatteen paranemisen ja toisaalta myös poistojen vähenemisen vuoksi vuosikatteen suhteellinen osuus poistoista kääntyi edellisvuosien laskevan kehityksen jälkeen lievään nousuun. Lainakanta jatkoi laskuaan, koska lainanlyhennykset on saatu tehtyä suunnitelman mukaan, eikä uutta lainaa tarvinnut tilikauden aikana nostaa. Lainakanta asukasta kohden jatkoi myös laskuaan kunnan asukasluvun alenemisesta huolimatta. Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus jatkui laskevalla kehityksellä, ollen selvästi valtakunnan keskiarvoa alempi.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämän Tea -viisarin mukaan kunnan terveyden edistämisaktiivisuus saa 60 pistettä (koko maan keskiarvo on 70). Kuntajohto 47 pistettä (koko maan keskiarvo 79), ja liikunnan pisteet 52 (koko maa 71). Perusopetus 62 (koko maa 69).

Valtuusto hyväksyi hyvinvointikertomuksen vuodelta 2016, sekä laajan hyvinvointikertomuksen/suunnitelman vuosille 2017-2020. Tämä on kolmas vuosittainen hyvinvointikertomus. Tähän hyvinvointikertomukseen on koottu kaikilta hallintokunnilta olennaisimman kuntalaisten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät teot ja havainnot. Lisäksi tähän on koottu muiden toimijoiden kunnassa tekemää hyvinvointityötä.

Kunnassa tehtävää hyvinvointityötä on seurannut kunnanhallituksen nimeänä hyvinvointiryhmä, joka kokoontui viisi kertaa vuoden aikana. Ryhmän puheenjohtajana toimi Pirjo Smolander kesäkuuhun saakka, ja siitä alkaen kunnanhallituksen puheenjohtaja Jorma Voutilainen.

TALOUS JA ELINVOIMA

Talous

Tulot

Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

Valtionosuudet, % nettokustannuksista

Vuosikate, euroa / asukas

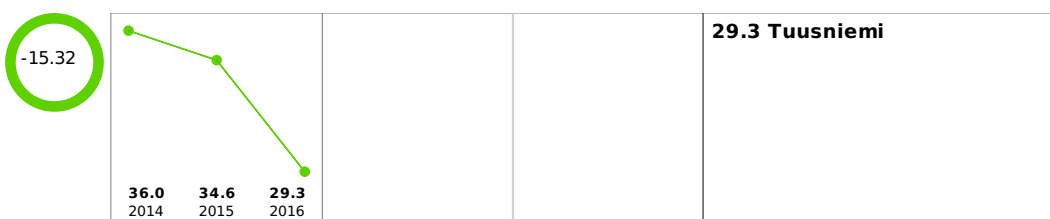
Vuosikate, % poistoista

Lainakanta, euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Verotulot, euroa / asukas

Elinvoima

Väestö

Väestö 31.12.

Huoltosuhte, demografinen

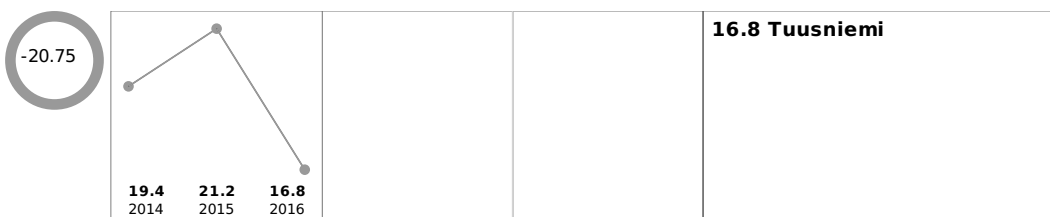
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Lapsiperheet, % perheistä

Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

Koulutustasomittain

Väestöennuste 2030

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

Elinvoima

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lasten pienituloisuusaste

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Työlliset, % väestöstä

TALOUS JA ELINVOIMA - Yhteenveto

TALOUS

Kunnan verorahoitus (sekä verotulot että valtionosuudet) alenivat lievästi edellisvuodesta. Tästä huolimatta kunnan vuosikatteen laskeminen taittui ja kääntyi lievään nousuun. Toisaalta vuosikatteen paranemisen ja toisaalta myös poistojen vähenemisen vuoksi vuosikatteen suhteellinen osuus poistoista kääntyi edellisvuosien laskevan kehityksen jälkeen lievään nousuun. Lainakanta jatkoi laskuaan, koska lainanlyhennykset on saatu tehtyä suunnitelman mukaan, eikä uutta lainaa tarvinnut tilikauden aikana nostaa. Lainakanta asukasta kohden jatkoi myös laskuaan kunnan asukasluvun alenemisesta huolimatta. Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus jatkui laskevalla kehityksellä, ollen selvästi valtakunnan keskiarvoa alempi.

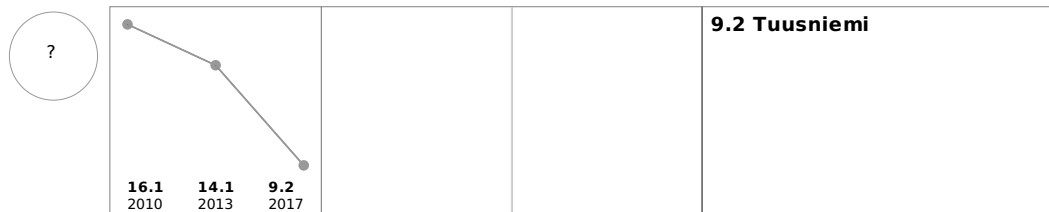
ELINVOIMA

Kunnan väestökehitykseen kytkeytyvät elinvoimamittarit osoittavat pääsääntöisesti heikkenevää trendiä. Kunnan asukasluku jatkoi jo pitkään ollutta laskusuuntaa. Väestön ikärakenne on useita vuosia ollut ikääntyvä ja tämä kehitys jatkui myös vuonna 2017. Kun lisäksi työllisten määrä kunnassa väheni, jatkoi taloudellinen huoltosuhde heikkenemistään. Kunnan elinvoiman heikkenemisen katkaiseminen ja kääntäminen kasvavalle uralle on koko kunnan tulevaisuuden kannalta keskeinen asia. Tähän asiaan tulee kiinnittää kunnan toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa erityistä huomiota.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

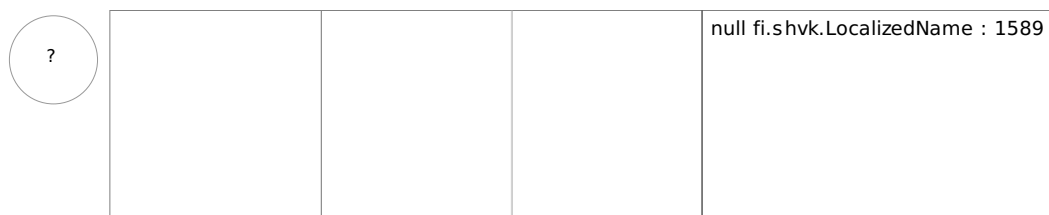

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Vanhemmuuden puutetta, % 8. ja 9. luokan oppilaista

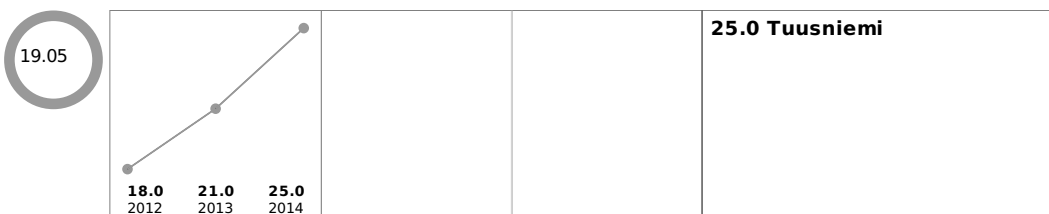
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Kunnan palvelut

Päivähoito

Esiopetuksen piirissä lapsia 20.9. yhteensä, lkm

Lasten päivähoitossa olleet 3 - 5-vuotiaat % vastaavankäisestä väestöstä

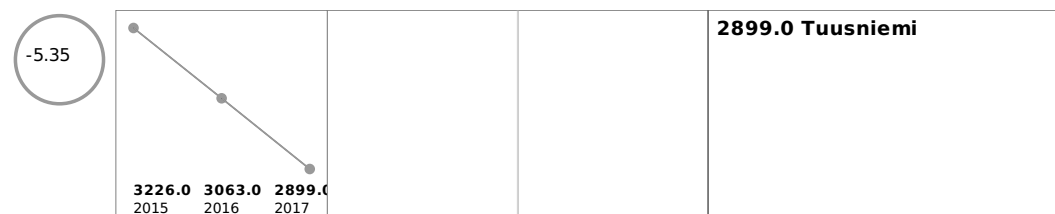
Koulu

Terveydenedistämiskiivisuus (TEA) perusopetuksessa, pistemäärä

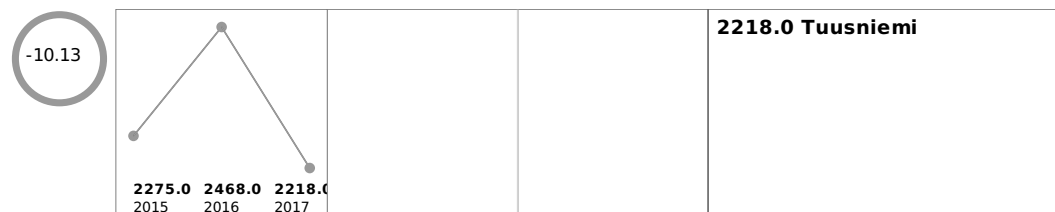

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit / 1 000 7 - 18-vuotiasta

Muut palvelut

Talous

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

NUORET JA NUORET AIKUISET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Ei yhtään läheistä ystävää, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

?				2.0 Tuusniemi
---	--	--	--	----------------------

●
2.0
2010

Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Ylipaino, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Oppilaitoksen fyysisissä työoloissa puutteita, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 20-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Koulun fyysisissä työoloissa puutteita, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 15 - 24-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 18 - 20-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

?	<p>0.0 2008 0.0 2009 0.0 2010</p>			0.0 Tuusniemi
---	---------------------------------------	--	--	----------------------

Muut palvelut

Talous

NUORET JA NUORET AIKUISET - Yhteenveto

TYÖIKÄISET **Hyvinvointi**

Elämänlaatu ja osallisuus

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

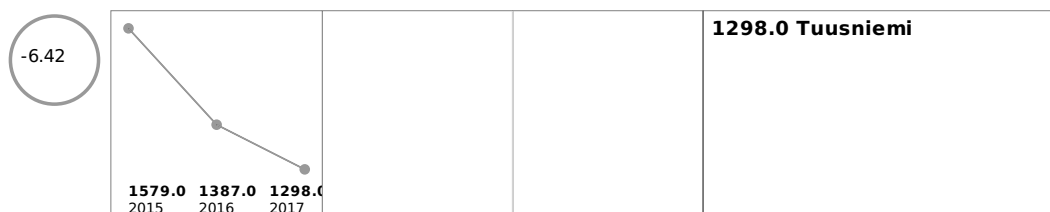
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Muut palvelut

Talous

TYÖIKÄISET - Yhteenveto

IKÄIHMISET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), matala koulutus

?				null fi.shvk.LocalizedName : 1589
---	--	--	--	-----------------------------------

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

-12.5				2.8 Tuusniemi
-------	--	--	--	----------------------

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

-9.38				2.9 Tuusniemi
-------	--	--	--	----------------------

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

7.78				9.7 Tuusniemi
------	--	--	--	----------------------

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 75 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavanikäistä

Muut palvelut

Talous

IKÄIHMISET - Yhteenveto

KAIKKI IKÄRYHMÄT *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%)

Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

Perusterveydenhuollon muut avohoitokäynnit (muu ammattiryhmä kuin lääkäri) / 1 000 asukasta

Vapaa-aika

Muut palvelut

Talous

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Kuntastrategian painotukset ja niihin vastaaminen:

"Tuusniemen kunnassa hyvinvoinnin edistäminen on sitä, että kuntapalvelut tukevat kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Tähän tavoitteeseen päästään tarjoamalla toimiva ja turvallinen asuin- ja elinympäristö sekä ohjausta ja virkistystä. Hyvinvoinnin edistäminen on omalta osaltaan jokaisen kunnan työntekijän vastuulla. Työhyvinvoinnilla edistetään työikäisten terveyttä ja turvallisuutta. Päihteettömyyttä edistetään savuttomilla työyhteisöillä,

korvaushoidosta

tiedottamisella ja asian puheen ottamisella mm. kotikäynneillä. Myös koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyydellä sekä talviliukkauden torjunnalla ja valaistuksella voidaan vähentää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntoutuksen kustannuksia. Sähköiseen asiointiin valmistautumista on tuettava ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvää tiedottamista ja neuvontapalveluja lisättävä."

"Teknisen toimen vastuulla olevat siisti ja hoidettu ympäristö sekä liikuntapaikat motivoivat liikkumaan. Mahdollisiin sisäilmaongelmiin ja rakenteellisiin kunnostustarpeisiin puututaan välittömästi. Sosiaalitoimen osalta tärkeää on omaishoidon ja kotipalveluiden tukeminen sekä mielenterveystyön kehittäminen. Sivistystoimessa keskitytään liikuntaan aktivoimiseen niin kouluaikoina kuin vapaa-aikanakin. Korostetaan vanhempien ja nuorten kanssa toimivien aikuisten vastuuta nuorten päihteettömyyden ja liikuntamahdollisuuksien tukemisessa. Vapaa-aikapalvelut jatkaa kampanjointia heijastuminen ja turvalaitteiden käytön sekä aktiivisen liikennevalistuksen osalta. Kansalaisopiston liikunnallista kurssitarjontaa monipuolistetaan ja kolmannen sektorin toimijoita aktivoidaan tekemään laajempaa yhteistyötä kuntalaisten osallisuuden kehittämisessä."

Vuodelle 2017 luotiin kaikille toimialoille yhteisiä hyvinvointitavoitteita: yksinäisyudentunteen väheneminen, osallisuuden lisääntyminen, syrjäytymisen ehkäisy, turvallisuudentunteen vahvistaminen ja fyysisen toimintakyvyn vahvistaminen. Lisäksi hyvinvointisuunnitelmassa 2017-2020 määriteltiin vastaavia tavoitteita ja niihin mittareita.

Kunta uudisti internetkotisivunsa. Tavoitteena oli selkeyttää tiedon löytymistä. Ennen sivujen julkaisua rajattu kuntalaisryhmä pystyi antamaan palautetta sivustosta, ja saadun palautteen perusteella sivustoja muokattiin.

VAHVUUDET TEA- VIISARIN MUKAAN

Seurannan vastuutahot määritetty	Toteutuu hyvin
Asukkaiden terveydentilan seurannasta vastaava taho	Toteutuu hyvin
Johtamisvastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä	Toteutuu hyvin
Poikkihallinnollinen terveyden edistämisen työryhmä nimetty	Toteutuu hyvin
Laaja hyvinvointikertomus	Toteutuu hyvin
Valtuuston hyväksymä hyvinvointikertomus	Toteutuu hyvin
Kuntalaisfoorumeja	Toteutuu hyvin
Vammaisneuvosto tai vastaava	Toteutuu hyvin
Johtamisvastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä	Toteutuu hyvin
Vastuullinen viranhaltija nimetty	Toteutuu hyvin
Johtoryhmä seuraa	Toteutuu hyvin
Elinoloja	Toteutuu hyvin
Verkkosivuilla tarkasteltavissa	Toteutuu hyvin
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus	Toteutuu hyvin
Valtuustolle raportoitu	Toteutuu hyvin
Elinoloja	Toteutuu hyvin
Palveluiden suunnittelu	Toteutuu hyvin
Hyödynnetään asiakaspalautteita suoraan	Toteutuu hyvin
Johtoryhmä seuraa	Toteutuu hyvin
Elinympäristön terveellisyyttä	Toteutuu hyvin

KEHITTÄMISKOHTEET TEA- VIISARIN MUKAAN:

Päätösten ennakoarviointi käytössä	Toteutuu vaihtelevasti
Suunnitelmien ja ohjelmien valmistelussa	Toteutuu vaihtelevasti
Päätösten ennakoarviointi käytössä	Toteutuu vaihtelevasti
Lautakuntapäätösten valmistelussa	Toteutuu vaihtelevasti
Päätösten ennakoarviointi käytössä	Toteutuu vaihtelevasti
Kuntastrategian valmistelussa	Toteutuu vaihtelevasti

Palveluiden suunnittelu Mahdollisuus osallistua kunnan talouden suunnitteluun	Toteutuu vaihtelevasti
Kuntalaisfoorumeja Lapsiparlamentti tai vastaava	Toteutuu vaihtelevasti
Päätösten ennakoarviointi käytössä Kirjallinen toimintaohje	Toteutuu vaihtelevasti
Paikallinen turvallisuussuunnitelma Käsitelty hyvinvointiryhmässä	Toteutuu vaihtelevasti
Päätösten ennakoarviointi käytössä Ennakoarvioinnin käyttöönottamisesta tehty päätös	Toteutuu vaihtelevasti
Johtoryhmä seuraa Elämänhallintaa	Toteutuu vaihtelevasti
Johtamisvastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä Kirjallinen päätös suunnittelijan tai koordinaattorin tehtävistä	Toteutuu vaihtelevasti

Sosiaali- ja terveystoimet:

Osallisuuden edistäminen:

Lasten ja lapsiperheiden tukena toimivien viranomaisten yhteistyötä on tehostettu. Moniammatillisia yhteistyöryhmiä varhaiskasvatukseen, sosiaalityön ja neuvolan kesken on herätelty. Neuvolan terveydenhoitaja ja sosiaalitoimesta sosiaaliohjaaja ovat osallistuneet Mannerheimin lastensuojeluliiton toimintaan. Sosiaalitoimesta on osallistuttu maakunnalliseen LAPE- kärkihanketyöskentelyyn kuten perhekeskustoiminnan ja lapsiperheiden tapaamispaikan valmisteluun.

Kunta osallistuu työvoima- ja yrityspalvelujen alueelliseen kokeiluun 1.8.2017 – 31.12.2018. Kokeilussa on ensisijaisena tavoitteena kehittää työvoima- ja yrityspalvelujen tuottamismallia asiakaslähtöisemmäksi ja hallintorajat ylittäväksi. Kokeilun kohderyhmään kuuluvat pitkäaikaistyöttömät asiakkaat on pystytty kohtaamaan henkilökohtaisesti ja heidän kanssaan tehdään aiempaa yksilöllisempiä suunnitelmia. Terveystarkastuksia tai hyvinvointitapaamisia on tehty aikuisväestössä esim. työttömille, 75- ja 80- vuotiaille sekä omaishoitajille.

Muistikerho on kokoontunut kahden viikon välein talvikuukausina kotipalvelun hoitajan ohjaamana, osallistujia on ollut n. 30 henkilöä. Kokoontumisissa on ollut erilaisia teemoja, sisältäen aina jumppaa, kahvituksen ja sosiaalista yhdessäoloa. Pohjois- Savon Muisti ry on pitänyt vertaisryhmätoimintaa muistisairauteen sairastuneille ja heidän läheisilleen. Ryhmä on kokoontunut n. 10 kertaa. Teemoina on ollut ravitsemusta, aivojumppaa jne. Muistikahvilatoimintaa on ollut tarjolla avoimena toimintana kaikille kiinnostuneille.

Vanhustenkotiyhdistyksen alakerrassa on järjestetty virkistystoimintaa esim. lauluhetkiä, hartaushetkiä, erilaisia teemajuhlia vuodenaikoihin liittyen. Paikalla on vierailut myös esiintyjä, kuten Tuustyöt.

Palvelukeskuksessa järjestetään viikoittain päiväkeskustoimintaa, jonka ohjaajana on ollut virikeohjaaja. Päiväkeskustoiminnalla toiminnalla tuetaan kotona asuvia vanhuksia ja vammaisia. Toimintaan sisältyy mahdollisuus saunassa käymiseen, ruokailu, virkiketoiminta sekä päiväkahvit. Oleellinen osa päivää on yhdessä oloinen ja huolehditaksi tuleminen.

Palvelukeskuksessa aloitti omaisraati. Raadissa on seitsemän asukkaan läheistä sekä yksi asukas. Tavoitteena on saada palautetta toiminnasta, sekä ideoita toiminnan kehittämiseen sekä lisätä keskustelua toiminnan järjestämisestä.

Tuusniemellä toimii vanhus- ja vammaisneuvosto, jossa on edustettuna eläkeläis- ja veteraanijärjestöt sekä Vammaisten tuki ry. Neuvosto pystyy ottamaan kantaa ja tekemään aloitteita iäkkäiden ja vammaisten asioiden päätöksentekoon Tuusniemen kunnassa. Neuvoston kautta kulkee tieto järjestöjen ja kunnan organisaation kesken. Tässä foorumissa toteutetaan myös eri järjestöjen yhteistyössä tapahtumia esim. päivänsnit, ikäihmisten juhla ja yhteinen joulujuhla.

Turvallisuuden edistäminen:

Turvallisuutta pystytään edistämään mm toimintakykyä ylläpitämällä ja kehittämällä. Esimerkiksi kaatumisen ehkäiseminen on ollut keskiössä kuntoutuksessa. Ravitsemus on tärkeässä roolissa turvallisuutta mietittäessä. Sosiaali- ja terveystoimissa on aloitettu "Ravistamo" -projektiä, jonka tavoitteena on ikääntyvien ihmisten

ravitsemustason kohottaminen.

Turvapuhelinpalvelu on käytössä 62 kotipalvelun asiakkaalla ja lisäksi ovihälytin kolmella henkilöllä. Tämä lisää kotona asuvien henkilöiden turvallisuutta, koska palvelu turvaa avun saannin kotiin yhdellä napin painalluksella. Ovihälyttimien avulla pystytään ehkäisemään esim. muistisairaiden ulkona harhailu.

Yönylimalli on kehitetty turvaamaan yön aikaisen akuutin avun saaminen kotona asuville, ilman että henkilöiden on kuljettava päivystykseen toiselle paikkakunnalle.

Toimintakyvyn edistäminen:

Lasten ja nuorten terveystarkastukset ovat toteutuneet THL:n suositusten mukaisesti ja tarvittaessa niihin on sisällytetty esim. fysioterapeutin tekemät ryhtitarkastukset ja ohjaustuokit. Kys:n lastenklinikan e-palvelut ovat olleet helpottamassa erikoissairaanhoidon konsultaatiomahdollisuutta.

Aikuisille ja ikä-ihmisille on tarjottu matalan kynnyksen terveystarvikkeita itsehoidon opastukseen liittyen mm kuntoutus ja terveydenhoitajat. Terveystarvikkeissa on järjestetty tasapaino- ja kuntosaliryhmiä sekä yhteistyössä sosiaalipalvelujen kanssa osallistuttu muistiryhmän toimintaan. On myös osallistuttu erilaisiin tapahtumiin mm. lähiruokatapahtuma, keväiset seniorikisat ja järjestöjen toimintoihin (luennot, mittaukset, ohjaus) terveyden ja erityisesti toimintakyvyn edistämisen hengessä.

Erityisesti ikäihmisten monipuolisen hyvinvoinnin lisäämiseksi on tehty kehittämistyötä I & O -hankkeen sekä Voimaa Vanhuuteen hankkeen tukemana. Tämän toiminnan keskiössä on ollut kotikuntoutuksen kehittäminen. Tavoitteena on mahdollistaa iäkkäiden kuntalaisten mahdollisimman pitkään pärjääminen omassa kodissaan. Kuntoutustoimintaa on lähdetty tehostamaan mm. ottamalla käyttöön sairaalan kuntoutushuone. Huonetta käyttävät sekä sairaalan potilaat, Palvelukeskuksen, Koivukodin asukkaat sekä kotona asuvat henkilöt.

Kotipalveluun palkattu virikeohjaaja on antanut n 40 henkilölle henkilökohtaista ohjausta ja ulkoilutusapua 1-4 kertaa kuussa. Lisäksi hän on tukenut omaishoitajien jaksamista sijaistamalla omaishoitajaa heidän kodissaan.

Apuvälinelainaus on toteutettu terveyskeskuksen kuntoutuksen puitteissa hyvin. Muistihoidajan arvioivia kotikäyntejä on toteutettu terveyspalvelujen puolesta uutena toimintamuotona.

Työvoima- ja yrityspalvelujen alueellinen kokeilu alkoi elokuussa 2017. Kokeilun piiriin tulivat kaikki vähintään vuoden yhtäjaksoisesti työttöminä olleet. Tuusniemen työttömien tilanne koulutusasteittain tarkasteltuna on sellainen, että työnhakijat ovat ikääntyneitä vailla ammatillista perustutkintoa olevia tai vanhentuneella ammatillisella perustutkinnolla olevia henkilöitä, joilla tämän lisäksi useita terveystarvikkeita. Kokeilun aikana on käynnistetty työttömien ehkäisevää terveystarviketta, joka on tullut lakisääteiseksi jo vuonna 2013. Yksityisiä kartoituksia on ostettu 2 henkilölle. Vuonna 2017 terveystarvikkeisiin ohjattiin 15 henkilöä ja luotiin prosessimalli työttömien terveydenhuoltoon. Kunnan sisällä ja kunnasta ulospäin kehitettiin työttömien työntekijöiden saattamista työhön yhdessä eri hallintokuntien, yhdistysten ja yritysten kanssa esim. työkokeiluun, työelämäkokeiluun ja palkkatuella työllistämiseen. Tuusniemen kuntaan oli tuella palkattuja 4 henkilöä eri hallintokunnille. Työelämäkokeiluja eri hallintokunnille oli 35 kappaletta, työkokeiluja 2 kappaletta. Yritykseen työelämäkokeiluja 2 kappaletta ja tuella palkkauksia 1 kpl. Suoraan palkkatyöhön meni yksi henkilö. Monialaista TYP-toimintaa on viritelty ja kehitetty uudestaan vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Oppilaitos yhteistyö Riverian ja Sakkyn kanssa on käynnistynyt ja se on mahdollistanut ammatillisten tutkinnon osien suorittamista. Työkuntoon hankkeeseen osallistui työttömiä ihmisiä ja he saivat näin monipuolista ohjausta omaan elämänhallintaansa liittyen mm. ravitsemuksen ja liikunnan merkeissä.

Tekniset palvelut:

Yleisten alueiden (tori, satama, taajama-alue) viihtyvyyteen on panostettu säännöllisesti. Katujen kunnossapito hoidettiin suunnitellusti. Katuvalaistus oli poissa päältä kokonaan kesäaikaan kolmen kuukauden ajan ja muutoin se oli poissa päältä klo 22.30-05.30. Asian johdosta tullut kuntalaispalautte oli vähäistä. Vesitornin saneerauksesta on tullut paljon positiivista palautetta mm. valaistuksen johdosta .

Jalkakäytävät ja kevyenliikenteen väylät on hiekoitettu tarpeen mukaan, reunaan on jätetty hiekoittamaton kaistale potkurilla / pulkalla liikkujia varten. Hiekoittamaton alue on toivottavasti tukenut ikäihmisten liikkumista ja asian johdosta tullut suullinen palaute on ollut myönteistä. Liukkaista jalkakäytävistä johtuvia loukkaantumiseen johtaneita liukastumisia tuli kunnan tietoon yksi kappale vuonna 2017. Esteetön liikkuminen läpi vuoden on huomioitu, ja esimerkiksi talviaikaan kiinnitetty erityistä huomiota polanteiden poistoon niiltä reiteiltä joissa tiedetään olevan säännöllistä liikkumista pyörätuolilla. Kesäaikaan kevyenliikenteenväylän varsille on laitettu penkkejä rohkaisemaan

pidemmille kävelylenkeille lähtemistä.

Kiinteistöissä oleviin ongelmakohtiin on tehty talousarvion mukaisia korjaus- ja kunnossapitotöitä, vuonna 2017 tehdyssä sisäilmatutkimuksissa ei ollut viitteitä ongelmista.

Satama-alueella tehtiin Kutujuhliin liittyviä kunnostustöitä ja aluetta työstettiin puistomaisemmaksi, kunnan taajama-alueella tehtiin aluskasvillisuuden poistoa rantavyöhykkeellä.

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut:

Perusopetuksen opetusryhmien määrä kasvoi Kaavi-yhteistyön seurauksena. Tilanteeseen varauduttiin lisäämällä erityisopetuksen ja oppilaan tuen resursseja. Kaavin koulun ja nuorisotoimen kanssa on myös pidetty tiiviisti yhteyttä ja erityisesti huolehdittu seitsemännelle luokalle siirtyvien oppilaiden ryhmäyttämiseen yhtenäiskoulun oppilaiksi. Sivistystoimi on myös tehnyt läheistä yhteistyötä kouluterveydenhuollon ja sosiaalitoimen kanssa. Moniammatillisella yhteistyöllä on edistetty oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia ja ehkäisty syrjäytymistä.

Yhtenäiskoulu on jatkanut Liikkuva koulu-toimintaa monin tavoin ja tulokset ovat hyviä. Esimerkiksi uuden opetussuunnitelman mukaisessa vuosittaisessa Move-mittauksessa koulun oppilaat saivat maan keskiarvoja selkeästi parempia mittaustuloksia. Liikunnalliset pitkät välitunnit, erilaiset liikunnallisuutta tukevat tapahtumat ja toiminnallisuutta korostavat pedagogiset ratkaisut ovat juurtuneet luonnollisiksi osiksi koulun toimintaa. Myös Tuusniemen lukio on aloittanut oman Liikkuva lukio-hankkeensa, johon saimme myös tuntuva hankerahoitusta. Liikunnallinen elämäntapa edistää lasten ja nuorten toimintakykyä nyt ja tulevaisuudessa.

Koulujen oppilaskunnat ja tukioppilastoiminta ovat olleet aktiivisia lasten ja nuorten osallistajia. Oppilaille ja opiskelijoille on järjestetty monenlaista toimintaa ja mahdollisuuksia vaikuttaa koulun ja vapaa-ajan toimintaan. Yhteistoiminta ja kyky vaikuttaa itselle läheisiin asioihin lisäävät yhteisöllisyyttä ja turvallisuuden tunnetta.

Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017 ja se toi mukanaan paljon toiminnallisia muutoksia varhaiskasvatukseen. Etenkin lasten osallisuutta toiminnan suunnitteluun on lisätty. Monialainen yhteistyö on myös saanut merkittävän sijan toiminnan suunnittelussa. Päivittäisten toimintojen lisäksi on lapsille/huoltajille järjestetty paljon erilaisia tapahtumia ja koulun liikuntasali on ollut viikoittaisessa käytössä

Liikuntapaikat pidettiin vähintään kohtuullisessa kunnossa, ja niistä kuntoon liittyen tuli muutamia kuntalaispalautteita. Kirkonkylän uimalan turvallisuuspuutteet ja ajoittainen sotkuisuus aiheutti moitteita. Seinävuoren rotkolaakso pidettiin läpi vuoden hyvässä kunnossa ja siellä kävi vieraskirjan merkintöjen mukaan yli 5.000 kävijää. Tuusniemen Lions club rakensi Suojaharjun ulkolualueelle 9- väyläisen frisbeegolfradan. Erillisiä asiakastyytyväisyyskyselyitä ei tehty liikuntapaikkoihin liittyen. Eemil Koposen säätiön varoilla tuettiin 65 vuotta täyttäneiden tuusniemeläisten opiskelemista kansalaisopistossa ja kuntosalilla käymistä Tätä avustusta hyödynsi 120 kuntosalin kävijää, ja 176 kansalaisopiston kurssilaista. Määrät ovat yli tuplatan suurempia mitä aiempina vuosina ilman tätä avustusta. Liikunnan osalta TEA-viisarin tulokset ovat vuodelta 2016. Niiden mukaan liikunnan saama pistemäärä oli 52, kun se koko maan keskiarvona oli 71. Kehittävää olisi etenkin valtakunnallisiin toimenpiteisiin sitoutumisessa ja liikunta-asioiden seurantassa luottamushenkilötasolla. Melko hyvä tilanne on kuntalaisten osallistamisella liikunta-asioihin.

Etsivä nuorisotyöntekijä teki yhden päivän viikossa ko. työtä, ja hän oli tekemässä 20 nuoren kanssa. Tällä toiminnalla voitiin tukea syrjäytymisuhan alla olevia nuoria. Etsivä nuorisotyöntekijä osallistui Kaavin nuorisotyöntekijöiden kanssa yhtenäiskoululla koulupäivystykseen, mikä on matalan kynnyksen keino tavata nuoria. Toimintaan saatiin Aluehallintovirastolta avustusta, ja vuodelle 2018 avustusta haettiin kahteen työpäivään viikossa.

Nuorisotila Pääatalo toimi ensimmäisen puolen vuoden ajan koulukeskuksen yhteydessä. Heinäkuun alusta alkaen toiminta siirrettiin kunnanviraston päädyssä olevaan Osuuspankin omistamaan huoneistoon, johon yhdistettiin nuorisotilojen lisäksi vapaa-aikatoimisto. Uudesta tilasta tehtiin monikäyttötila, jossa päivisin ja viikonloppuisin voivat järjestöt kokoontua ja muina iltoina se toimii nuorisotilana. Syksyn aikana tilassa kokoontui säännöllisesti viisi paikallista yhdistystä, yksi kansalaisopiston ryhmä ja kaksi muuta ryhmää. Lisäksi tilassa pidettiin yksittäisiä kokouksia, kuntalaisiltoja, pikkujouluja ja yksityishenkilöiden juhlia. Joulukuussa tilojen Keskitien puoleista ikkunaa aloitettiin hyödyntämään valokuvien näyttelyikkunana. Tämä uusi tila vastasi selkeästi järjestöiltä tulleeseen tarpeeseen kunnollisesta, estettömästä kokoontumispaikasta.

Nuoret viihtyvät uusissa tiloissa myös entisiä tiloja paremmin, ja viikottaiset kävijämäärät nousivat keväästä. Nuorten kanssa aloitettiin palkitsemaan kuukausittain Hyvää tyyppiä. Tämä pieni muistaminen kannusti reiluun käyttäytymiseen

nuorisotiloissa.

Nuorisovaltuustotoiminta jatkui edelleen. Nuva järjesti lapsille discoja ja muita tapahtumia, ja kaikille kuntalaisille elokuvaesityksiä. Nuva otti myös kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä lähetti valtuutetuille postia toiminnastaan. Nuorisovaltuusto tekee omaan toimintaansa tutuksi kuntalaisille kertomalla toiminnastaan facebookissa ja instagramissa.

Kunnan organisoiman kesätyöprojektin kautta kesätöitä haki 38 nuorta ja heistä tämän projektin kautta työllistyi 32. Tämä oli toinen vuosi peräkkäin, kun hakijamäärä oli aiempiin vuosiin verrattuna hyvin alhainen. 16-21 -vuotiaita tuusniemeläisiä on 107, joten alle puolet hakivat kesätöitä kunnan kautta.

Pohjois-Savon liikunnan organisoima Työkuntoon -hanke oli toiminnassa lähes vuoden loppuun. Sen kautta oli tarjolla työttömille ja työttömysuhan alla oleville kuntalaisille ryhmätoimintaa, sekä kaikille kuntalaisille avoimia ravitsemus- ja liikuntatapahtumia. Hanke vastasi avoimilla tapahtumilla hyvin kunnan muuhun terveyden edistämistyöhön.

Kirjasto

Kirjaston aukioloajat, käyntimäärät ja aineiston ajantasaisuus on edelleen hyvällä tasolla. Aineiston lainamäärät nousivat vuodesta 2016 noin 850 lainalla ollen nyt 55111. Lainamäärän nousu voi selittyä hyvästä, monipuolisesta aineistosta sekä varsinkin koulun aktiivisuudesta kirjaston käytön suhteen. Asiakaskäyntejä tehtiin vuoden 2017 aikana lähes 27 000. Lainaustilastot ovat yli valtakunnallisen keskiarvon ja asiakaskäynnit keskiarvoa. Kirjaston sijainti keskeisellä paikalla on merkittävä tekijä sen käyttöön. Kirjastopalvelu on merkittävä kuntalaisten ja myöskin kesäasukkaiden hyvinvointiin vaikuttava tekijä, koska se palvelee kaikki ikäryhmiä ja on hyvin saavutettava ja edullinen harrastus. Kirjastossa oli vuoden aikana kuukausittain vaihtuvia näyttelyitä, mm. maalauksia, valokuvia ja erilaisia käsitöitä. Näyttelyt vilkastuttavat kunnan kulttuuritarjontaa ja saavat kirjastoon tulemaan sellaisia henkilöitä jotka muuten eivät välttämättä siellä kävisi.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toimintaan osallistuminen on jatkunut vilkkaana myös vuonna 2017. Erityisen suosittuja kursseja vuoden aikana olivat keramiikka- ja ikoninmaalauskurssit, kädentaitojen kurssit, karaokekurssit, ikääntyneiden liikuntaryhmät ja joogaryhmät sekä lavis. Uutena aloittanut muistikouluryhmä kiinnosti myös monia. Myös lasten liikuntaryhmät, kuten sirkuskoulut saivat suuren suosion. Tavoitteena olleet opiskelijamäärät ylitettiin sekä brutto- että netto-opiskelijoiden osalta. Alueen väestömäärän ikärakenne ja osallistujien sukupuolijakauma ovat haasteita, joihin on pyritty vastaamaan. Miesopiskelijoiden määrää onkin pystytty hieman lisäämään. Kursseja on tarjottu kymmenessä toimipaikassa ja toimintaa on pystytty pitämään yllä myös kylillä.

Kolmannen sektorin toiminta

Vuonna 2016 useat toimijat allekirjoittivat aloitteen, että kuntaan tulisi saada kunnollinen järjestötila yhdistysten kokoontumisia varten. Tämä asia toteutui heinäkuun alussa, kun nuoriso- ja järjestötila otettiin käyttöön kunnanviraston päädyssä.

Järjestötoiminta oli vilkasta, ja jäsenmäärällisesti mitattuna suurimpia yhdistyksiä ovat Kotiseutu yhdistys, Hengitysliitto ja Eläkeliiitto. Muutaman vuoden tauon jälkeen Mannerheimin lastensuojeluliiton paikallisosaston toiminta käynnistyi, ja tämä toiminta tukee erityisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Kunta tuki järjestöjen toimintaa myöntämällä toiminta- ja kohdeavustuksia järjestöille 18.000 euroa.

Muita toimintoja

Maaseudun kehittämisen työryhmä (make) toimi ensimmäisen kokonaisen vuoden ajan puheenjohtajanaan Matti Rahunen. Make seurasi maaseutuohjelman toteutumista ja teki aloitteita kunnanhallitukselle. Ryhmä järjesti syksyllä tulevaisuuskahvilan, jossa parikymmentä kuntalaista sai ideoida parempaa Tuusniemeä. Toiveissa nousi esille mm. sataman ja tapahtumien kehittäminen, tarinoiden hyödyntäminen Tuusniemen markkinoinnissa ja maamerkin tekeminen kuntaan.

Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontui kaksi kertaa. Ryhmän tarkoituksena on yhdessä seurata kunnan alueen liikenneturvallisuutta ja pohtia siihen vaikuttavia seikkoja. Liikenneturvan ja poliisin tilastojen mukaan kunnan alueella tapahtui yksi kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus. Kunnan alueella ei tehty merkittävästi liikenneturvallisuuteen vaikuttavia rakennustöitä (esim. kiertoliittymiä, ohituskaistoja tms.)

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Indikaattoritietojen (Sotkanet, Tea -viisari) tarkastelu osoittaa, että asioita on osattu tehdä hyvin ja epäkohtiin on puututtu. Kehitettävää vielä kuitenkin on etenkin valtakunnallisten suositusten ja ohjeistusten hyödyntämisessä. Haasteena on sisäistää kaikilla hallinnonaloilla hyvinvointityön merkittävyys ja resurssoida siihen riittävästi.

Tuusniemen väestö ikääntyy nopeasti ja syntyvyys on alhainen. Tämä kehitys haastaa palvelujen järjestämistä voimakkaasti. Painopiste siirtyy lasten - ja nuorten kanssa tehtävästä työstä yhä enemmän ikääntyneisiin. Väestön ikääntyessä muistisairauksien esiintyvyys kasvaa ja tähän liittyvää hyvinvointia on tuettu mm. muistikerholla ja erilaisilla liikunnallisilla ryhmillä. Tällä toiminnalla tuetaan jatkossakin ikääntyneiden kotona asumista mahdollisimman pitkälle. Eri toimijatahojen hyvä yhteistyö ja lisääntyneet toiminnot ovat osoittautuneet hyvin tätä tavoitetta tukeviksi. Uutena toimintamuotona alkaa kotisairaala / kotisaattohoitotoiminta, joka mahdollistuu terveydenhuollon, sosiaalitoimen ja ensihoidon yhteistyönä. Tulevaisuudessakin tarvitaan tiivistä eri tahojen yhteistyötä ja ennaltaehkäisevää näkökulmaa. Tähän yhteistyöhön pyritään yhä enemmän saamaan mukaan seurakunnan ja kolmannen sektorin toimijoita.

Vastuun ottaminen omasta hyvinvoinnista korostuu nyky-yhteiskunnassa. Tämä haastaa mm. työllistämistä ja työllistymistä Tuusniemellä. Asiakkaita ohjataan yhä enemmän myös seuraamaan omaa hyvinvointiaan ja toimimaan sen edistämiseksi mm. kotikuntoutuksen menetelmin. Esimerkiksi kuntosaliryhmiä on lisätty, kesäkaudelle on suunnitteilla ulkoliikuntaryhmiä lähiliikuntapaikoille. Tavoitteena on antaa ihmisille kimmoke huolehtia omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2018

Erillisiä, yhdelle vuodelle tehtyjä hyvinvointitavoitteita ei ole laadittu. Noudatetaan valtuuston hyväksymää hyvinvointisuunnitelmaa 2017-2020, jossa hyvinvointitavoitteita tarkastellaan ikäryhmittäin (lapset ja lapsiperheet, työikäiset ja ikäihmiset).

Kaikille toimialoille on samat tavoitteet:

- Osallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen
- Turvallisuuden edistäminen
- Toimintakyvyn edistäminen

Tuleva sotemuutos aiheuttaa muutoksia kunnan terveydenedistämispalveluissa. Uusia lakisäätteisiä tehtäviä on jo tullut ja mahdollisesti tulossa lisää. Toimenkuvat ja resurssit on pohdittava tarkoin parhaan lopputuloksen aikaansaamiseksi. Kolmannen sektorin rooli tulee olemaan nykyistä merkittävämpi palveluiden tuottamisessa.

Asioita ja toimintoja kehitetään jatkuvasti itsenäisen kunnan näkökulmasta.

Vuoden 2019 talousarvion teon yhteydessä huomioidaan aiempaa tarkemmin hyvinvointiin liittyvät näkökulmat.

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Kuntastrategia valmistuu syksyllä 2018. Strategian valmistelussa hyödynnetään kuntalaiskyselyitä.

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Sote -valmisteluun liittyvät kärkihankkeet joissa olemme mukana: I&O, Lape, ja maakunnallinen Hyvinvointi.

Liikenneturvallisuussuunnitelma (päivitetään vuonna 2018)

Tuusniemen maaseutuohjelma (päivitetään vuonna 2018)

Koulun oppilashuoltosuunnitelma (päivitetään vuosittain)

Perhepalveluopas lapsiperheille

Päihde- ja mielenterveysstrategia

6 Hyvinvointisuunnitelma

Valtuustossa hyväksyttiin kesäkuussa 2017 laaja hyvinvointikertomus vuosille 2017-2020.

Uusi valmisteilla oleva kuntastrategia linjaa myös hyvinvointiin liittyviä asioita.

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

7 Suunnitelman laatijat

Kunnanhallituksen nimeämä hyvinvointiryhmä:

Jorma Voutilainen (puheenjohtaja, kunnanhallituksen edustaja)

Lea Mustonen (varapuheenjohtaja, sosiaalitoimen edustaja, vanhustyönjohtaja)

Anu Lindroos (terveyspalveluiden edustaja, osastonhoitaja)

Timo Kiviluoma (kunnanjohtaja)

Janne Karttunen (sivistyspalveluiden edustaja, rehtori)

Mika Karvonen (teknisen toimen edustaja, tekninen johtaja)

Maija-Leena Räsänen (kolmannen sektorin edustaja)

Sirkku Kumpulainen (työryhmän sihteeri, vapaa-aikasihteeri)

8 Suunnitelman hyväksyminen

Hyvinvointiryhmä 15.5.2018

Kunnanhallitus 28.5.2018

Kunnanvaltuusto 25.6.2018